

Dierenwelzijn volgens KNGF Geleidehonden

Optimaal dierenwelzijn is een continu aandachtspunt binnen onze organisatie en een absolute voorwaarde voor ons werk. Een professioneel getrainde hond kan een grote bijdrage leveren aan de kwaliteit van leven van mensen met een beperking, maar het is geen gebruiksvoorwerp. Het is een levend wezen met behoeften en emoties. Het is onze taak en verantwoordelijkheid om vrijwilligers als puppypleeg- en fokgastgezinnen en onze cliënten zo te begeleiden en te instrueren dat zij kunnen voorzien in de behoeften van de hond die zij onder hun hoede hebben. Een hond kan alleen volledig tot zijn recht komen als 'werkhond' als hij met respect en grote aandacht voor zijn welzijn wordt behandeld.

Door de diergeneeskundige faculteit van de Universiteit Utrecht is de definitie van welzijn als volgt geformuleerd:

Een individu verkeert in een staat van welzijn wanneer het in staat is zich actief aan zijn levensomstandigheden aan te passen en daarmee een toestand kan bereiken die het als positief ervaart.

Naarmate de hond meer de grenzen van zijn aanpassingsvermogen nadert, zal hij zijn toestand niet langer als positief ervaren en zal zijn welzijn in het geding komen. De medewerkers van KNGF Geleidehonden doen er alles aan om het welzijn van de honden te verzekeren. In iedere levensfase van de hond wordt het welzijn bewaakt en geborgd op de thema's van de vijf vrijheden. Deze vrijheden zijn in 1965 in opdracht van de Engelse regering geformuleerd door de Brambell commissie.

Dieren moeten vrij zijn:

1. van dorst, honger of onjuiste voeding
2. van thermaal en fysiek ongerief
3. van verwondingen of ziekten
4. van angst en chronische stress
5. om een normaal, soorteigen gedragspatroon te vertonen

1. Vrij van honger en dorst of onjuiste voeding

In iedere levensfase krijgt de hond een uitgebalanceerd dieet, passend bij de leeftijd. Tot de aflevering aan zijn baas, draagt de geleidehondenschool zorg voor de voeding van de hond. De jonge honden in het nest en in de pleeggezinnen krijgen via de geleidehondenschool voer van topkwaliteit. Na aflevering van de hond ontvangt de cliënt een uitgebreid voedingsadvies, zowel wat betreft de kwaliteit van de voeding als de hoeveelheid. Uiteraard hebben de honden, ook tijdens de training, altijd de beschikking over voldoende vers drinkwater.

Stichting
Koninklijk Nederlands
Geleidehonden Fonds

Postbus 544
1180 AM Amstelveen

Amsteldijk Noord 42
1184 TD Amstelveen
T 020 496 93 33
F 020 496 57 76
info@geleidehond.nl
www.geleidehond.nl
NL811INGB0000275400

KvK Amsterdam nr. 41200230

2. Vrij van thermaal en fysiek (lichamelijk) ongerief

Bij de selectie van de fokgast- en puppypleeggezinnen wordt door middel van uitgebreide screening beoordeeld of zij een te plaatsen hond de juiste huisvesting kunnen bieden. Datzelfde geldt voor de cliënten. Tevens wordt bekeken of er voldoende veilige uitlaatplaatsen voorhanden zijn. Bij de acceptatie van fokgast- en puppypleeggezinnen en aspirant-clieënten wordt altijd onderzocht of in de zorgbehoefte van de hond kan worden voorzien.

Onder fysiek ongerief wordt ook verstaan dat de hond te dun of te dik is. In de pleeggezinnen wordt het lichaamsgewicht tijdens de maandelijkse bezoeken gecontroleerd. Iedere hond wordt bij aflevering gewogen. Dit gewicht moet, met een marge omdat de hond zich lichamelijk nog ontwikkelt, worden gehandhaafd door zijn uiteindelijke baas.

Voor mensen met een beperking kan hulp van anderen soms nodig zijn. In dat geval wordt vooraf door medewerkers van KNGF Geleidehonden beoordeeld of het ondersteuningsnetwerk van de cliënt aanwezig en voldoende is.

Met thermaal ongerief wordt bedoeld dat de hond het niet (veel) te koud of te warm mag hebben. Dit beïnvloedt uiteraard het directe welzijn van de hond, maar het kan ook van invloed zijn op zijn gezondheid. De fokgastgezinnen worden uitgerust met verwarmde werpkisten, zodat de pasgeboren pups automatisch goed op temperatuur worden gehouden. Ieder puppypleeggezin, waar de hond na de nestperiode geplaatst wordt, krijgt een goede, tochtvrije mand voor de hond mee naar huis. De bussen waarmee de honden tijdens de training worden vervoerd, zijn voorzien van airconditioning en verwarming. Honden die dat nodig hebben krijgen warmte dekjes. De inspanningsgraad van de training wordt aangepast op de weersomstandigheden.

Enkele voorbeelden hiervan:

- Bij sneeuw worden de voetzooltjes van de honden behandeld om schade door pekel te voorkomen
- Bij extreem hoge temperaturen wordt het tempo verlaagd en wordt eventueel getraind op koelere plaatsen zoals overdekte winkelcentra

3. Vrij van pijn, verwondingen en ziektes

De dekking, dracht en bevalling worden begeleid door professionals van de geleidehondenschool en - indien nodig - door specialisten van de diergeneeskundige faculteit van de Universiteit Utrecht. Gedurende de nestperiode krijgt het fokgastgezin iedere week bezoek van een deskundige om te beoordelen of de pups gezond zijn en zich goed ontwikkelen. Op de daarvoor geëigende momenten worden de pups geënt en ontwormd. Voor vragen of twijfels over de gezondheid van de moederhond of de pups kunnen de fokgastgezinnen 24 x 7 een beroep doen op telefonische - en indien nodig persoonlijke - ondersteuning.

Voor de moederhonden geldt dat zij vanaf een leeftijd van twee jaar maximaal vier nesten ter wereld mogen brengen. Als de gezondheid van de moederhond het niet toelaat, dan wordt zij als moederhond eerder gepensioneerd dan na vier nesten.

Stichting
Koninklijk Nederlands
Geleidehonden Fonds

Postbus 544
1180 AM Amstelveen

Amstedijk Noord 42
1184 TD Amstelveen
T 020 496 93 33
F 020 496 57 76
info@geleidehond.nl
www.geleidehond.nl
NL811INGB0000275400

KvK Amsterdam nr. 41200230

De pups in de pleeggezinnen staan onder behandeling van de lokale dierenarts. Bij complexere aandoeningen worden de jonge honden behandeld door specialisten van de diergeneeskundige faculteit van de Universiteit Utrecht. Ook in de pleeggezinnenperiode worden de honden volgens een vast protocol ontwormd en geënt. Maandelijks worden de honden bezocht door een consulent van de geleidehondenschool, ook weer om de gezondheid en ontwikkeling te volgen. Net als de fokgastgezinnen, kunnen de puppypleeggezinnen dag en nacht een beroep doen op telefonische - of persoonlijke - ondersteuning.

Voordat de hond daadwerkelijk in training wordt genomen, wordt hij uitgebreid gescreend op bekende en op te sporen erfelijke aandoeningen door de diergeneeskundige faculteit van de Universiteit Utrecht. Alleen honden die vrij zijn van deze aandoeningen worden opgeleid. Tijdens de basisperiode - de eerste zes weken van de opleiding - wordt bekeken of de hond geschikt is voor zijn taak. Als de training en - naar verwachting - de toekomstige taak van de hond teveel stress opleveren wordt in eerste instantie bekeken of de hond geschikt is voor een andere taak. Is dat niet het geval, dan is dat reden om de opleiding af te breken en de hond te herplaatsen als huishond.

Tijdens de training worden protocollen gebruikt om de gezondheid van de honden continu te monitoren. Het geleidetuig of dekje dat de hond tijdens de opleiding en zijn latere werk draagt wordt regelmatig gecontroleerd op comfort. Speciale aandacht is er voor de voetzooltjes van de honden. Dit om te voorkomen dat die door regelmatig lopen op een harde ondergrond gevoelig worden.

Na aflevering aan de baas gaat de hond ieder jaar voor een controle van de algemene conditie en de jaarlijkse entingen naar de dierenarts. Daarnaast wordt iedere hond en zijn baas minimaal een keer per jaar bezocht door een instructeur om te beoordelen of de hond nog adequaat en pijnvrij werkt en gezond is. Een helpdesk is beschikbaar voor de beantwoording van medische vragen en begeleiding bij medische behandeling. In noodgevallen kunnen ook de cliënten 24 x 7 een beroep doen op ondersteuning.

Pensioen

De werkende hond heeft een baan en gaat dus ook met pensioen. Afhankelijk van de conditie van de hond, ligt de pensioengerechtigde leeftijd tussen de acht en de tien jaar. De hond heeft er dan ongeveer zes tot acht dienstjaren opzitten en mag van een welverdiend pensioen genieten. Bij het bepalen van de pensioenleeftijd wordt altijd gekeken of de hond zijn taak nog zonder moeite en met plezier doet. Is dit niet het geval, dan wordt de carrière als geleidehond beëindigd en wordt de hond geadopteerd als huishond, ongeacht zijn leeftijd.

4. Vrij van angst en chronische stress

De pups worden in alle rust, onder professionele begeleiding, bij het fokgastgezin geboren. Om angst en stress bij de moederhond te voorkomen wordt bezoek, anders dan de bekende gezinsleden, de eerste drie weken geweerd. Daarna is bezoek van harte welkom. De jonge hondjes kunnen zo aan veel en verschillende mensen wennen. Het uitgekende socialisatieproces in het fokgastgezin en het pleeggezin is

Stichting
Koninklijk Nederlands
Geleidehonden Fonds

Postbus 544
1180 AM Amstelveen

Amsteldijk Noord 42
1184 TD Amstelveen
T 020 496 93 33
F 020 496 57 76
info@geleidehond.nl
www.geleidehond.nl
NL811INGB0000275400

KvK Amsterdam nr. 41200230

erop gericht om de honden direct vertrouwd te maken met allerlei verschillende situaties. Zo worden stress en angst tijdens het latere werk tot een minimum gereduceerd.

Zowel de opvoeding in het pleeggezin als de training op de geleidehondenschool is gebaseerd op positieve leerprincipes, met een maximum aan beloning voor gewenst gedrag en een minimum aan correctie. Leren en werken zijn zo prettige ervaringen en het vergroot het zelfvertrouwen van de hond.

Een hond staat alleen open voor het leren als hij vrij is van stress. De overgang van het pleeggezin naar de kennel wordt omringd met de grootst mogelijke zorg. De aanpassing aan de nieuwe situatie wordt zo stressvrij en gemakkelijk mogelijk gemaakt. Dit wordt onder meer gedaan door:

- De honden twee aan twee in passende combinaties in een kennel te plaatsen. Zo wordt tegemoet gekomen aan de natuurlijke behoefte aan gezelschap
- De kennels zijn halfopen. De honden kunnen elkaar en het kennelpersoneel altijd zien. Ook dit is om te voorzien in de behoefte aan contact met andere honden en mensen
- De eerste periode is er extra veel tijd ingeruimd voor recreatie, zoals spelen met andere honden, de trainers en het kennelpersoneel, boswandelingen en massage
- Als blijkt dat een hond ondanks een zorgvuldige wenperiode stress ondervindt van verblijf in de kennel, dan wordt hij bij een instructeur thuis geplaatst

Tijdens de jaarlijkse bezoeken aan de cliënt wordt er onder meer op gelet dat de hond met plezier werkt en vrij is van signalen van pijn, angst of stress. Om dit goed te kunnen beoordelen en de baas hierin te kunnen adviseren, worden de honden zowel in huiselijke- als in werkomstandigheden beoordeeld. De instructieperiode - als de cliënt de hond ontvangt - is erop gericht de baas optimaal te ondersteunen in een goede zorg en begeleiding van de hond. Mochten er omstandigheden zijn waardoor de baas niet langer kan zorgen voor een goed hondenleven en extra begeleiding van KNGF Geleidehondenschool hierin geen verbetering kan brengen, dan zal de hond tijdelijk of permanent worden teruggenomen.

Stichting
Koninklijk Nederlands
Geleidehonden Fonds

Postbus 544
1180 AM Amstelveen

Amsteldijk Noord 42
1184 TD Amstelveen
T 020 496 93 33
F 020 496 57 76
info@geleidehond.nl
www.geleidehond.nl
NL811INGB0000275400

KvK Amsterdam nr. 41200230

5. Vrij om natuurlijk gedrag te vertonen en erkenning van emoties

De vrijheid om natuurlijk gedrag te vertonen maakt dat de hond 'zichzelf' kan zijn. De hond met een assisterende taak is op de eerste plaats hond, met alle hondse gedragingen die daarbij horen. Om de hond ook echt hond te laten zijn, moet er volop gelegenheid zijn tot spelen met andere honden en met mensen, snuffelen, af en toe een lekkere kauwklui, een liefdevolle plaats in het gezin en een hechte band met zijn baas.

De vrijheid om natuurlijk gedrag te vertonen vergt van de baas inlevingsvermogen, tijd en inspanning. Tijdens de intake wordt daarom al bekeken of de toekomstige baas de juiste opvatting heeft over het 'hond zijn' en de hond niet slechts ziet als hulpmiddel. Kan en wil iemand omgaan met de lasten die een hond ook onvermijdelijk met zich meebrengt?

Onmisbaar voor het kunnen vertonen van natuurlijk gedrag is het loslopen. De cliënt verplicht zich dan ook de hond dagelijks voor een bepaalde periode te laten loslopen. Dit moet worden gedaan onder alle (weer)omstandigheden. Als er in de buurt geen veilige losloopplaats te vinden is, dan zal de baas de hond mee moeten nemen naar een verderop gelegen plek waar dat wel kan. Al bij het begin van het traject wordt door de instructeur aandacht besteed aan het vinden van veilige losloopplaatsen. Ook in het pleeggezin en tijdens de training is het loslopen een vast onderdeel van het dagelijkse programma.

Erkenning van emoties

Bij gebrek aan een gemeenschappelijke taal, zijn emoties de meest effectieve manier waarop individuen van verschillende soorten met elkaar kunnen communiceren. We kunnen onze emoties delen en de taal van het gevoel begrijpen. Dat is de reden waarom we in staat zijn om een hechte band te krijgen met de andere soort. Emotie is de lijm die ons bindt.' - Marc Bekoff

Wie van honden houdt en de moeite neemt zich in hun drijfveren te verdiepen, zal begrijpen wat Marc Bekoff bedoelt met bovenstaand citaat. Vrijwel al onze cliënten zijn hondenliefhebbers. Zij erkennen het feit dat honden emoties en een persoonlijkheid hebben. De hond die uiteindelijk aan hen wordt toegewezen is zorgvuldig uitgezocht. Een van de belangrijkste criteria die hierin meespeelt, is dat het karakter van de baas goed moet passen bij dat van de hond. De ervaring leert dat de band tussen beiden mede daardoor, of misschien wel juist daardoor, bijzonder hecht wordt. Die hechte band speelt een cruciale rol in het welzijn van de hond en de baas.

Stichting
Koninklijk Nederlands
Geleidehonden Fonds

Postbus 544
1180 AM Amstelveen

Amsteldijk Noord 42
1184 TD Amstelveen
T 020 496 93 33
F 020 496 57 76
info@geleidehond.nl
www.geleidehond.nl
NL811NGB0000275400

KvK Amsterdam nr. 41200230

